

پدرانه‌ها

رهبر انقلاب طی دیداری از نگاه متری و عادلانه اسلام به زن سخن گفتند

پدرانه‌ای برای دختران ایران

■ حجاب ضرورت شرعی و خدشه‌ناپذیر است اما نباید کسانی که به صورت کامل حجاب را رعایت نمی‌کنند به بی‌دینی یا ضدانقلابی متهم شوند

■ کسانی که حجاب ضعیف دارند هم دختران خود ما هستند ■ خود زن‌ها در مقابل فراخوان کشف حجاب ایستادند و در دهان آنها زدند

صفحه ۲

صعود تاریخی پینگ‌پنگ زنان ایران در رنکینگ جهانی

طلسم ۴۹ ساله شکست

۱۷

پزشکانی که فروشنده تجهیزات پزشکی به بیماران هستند!

نمک به زخم بیمار

۲۰

نمایش آثار جشنواره فیلم عمار از امروز آغاز می‌شود

نهضت روایت زن ایرانی

۱۰

نگاه

تغییر فضای سینما با جشنواره عمار

اواسط دهه ۸۰ مرحوم نادر طالب‌زاده اقدام به آموزش فیلمسازی و سینما به یکسری از بچه‌های حزب... لبنان و افغانستانی در باغ فردوس تهران کرد. آن زمان من، مسعود فراسنی، مسعود نقاشی‌زاده و دوستان دیگری به این بچه‌ها آموزش می‌دادیم و باغ فردوس باتوقی برای آموزش کارگاهی سینما به ایرانیان و غیرایرانیان شده بود. به‌واقع آنچه در دانشگاه طی چهار سال به دانشجویان تدریس می‌شد را مایه شش ماه به این هنرجویان آموزش می‌دادیم. فعالیت مثبتی داشتیم تا این‌که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تصمیم گرفت بخشی از باغ فردوس را تبدیل به موزه کند و کلا برنامه‌های ما به هم ریخت. بعد از آن بود که مرحوم طالب‌زاده، وحید جلیلی و باقی دوستان به این فکر افتادند که جایی برای عرضه کار این هنرجویان تاسیس کنند؛ چون آن زمان هنرجویان پراکنده شده بودند. بعضی از آنها به لبنان رفته و تلویزیون المنار را پایه‌گذاری کردند و آثار برجسته‌ای ساختند که بی‌نظیر است. مثلا سریال «روح...» را درباره امام خمینی (ره) ساختند که هنوز که هنوز است هیچ سریالی به لحاظ کمی و کیفی به پای آن نمی‌رسد یا بعضی از بچه‌های افغانی که در باغ فردوس دوره دیدند به افغانستان برگشتند و در تلویزیون آنجا مشغول به‌کار شدند. حتی با کمال تأسف باید بگویم که بعضی دیگر از آنها به اروپا رفتند و جذب رسانه‌های فارسی‌زبان معاند شدند. ما در ایران آنها را آموزش دادیم و در اروپا جذب‌شان کردند و این نقیصه البته به ناتوانی مادر جذب آنها برمی‌گردد.

آن زمان بود که جشنواره عمار تاسیس شد تا استعدادهایی که دغدغه آرمان‌های انقلاب اسلامی را دارند در سطح کشور شناسایی و به مخاطب عرضه شوند. مغز متفکر جشنواره عمار، نادر طالب‌زاده بود که اهداف درازمدتی را از تاسیس این جشنواره دنبال می‌کرد. بخشی از این اهداف در این چند سال انجام شد و بخشی دیگر خیر. مثلا عمار، شامل بخش‌های متعددی است که قرار بود بخش‌های تخصصی دیگری نیز به آن افزوده شود که هنوز تحقق پیدا نکرده. با وجود این عمار امروز به قوامی قابل توجه رسیده و حتی می‌تواند در سطح بین‌المللی نیز خوش بدرخشد. الان وقت آن شده که میوه‌های رسیده این جشنواره را چید و از کسانی که طی این چند سال در این جشنواره، سینما را آموختند، بهره‌برداری کرد.

جشنواره عمار از مردمی‌ترین جشنواره‌های کشور است که در آن استعدادهای شگرفی کشف شد. خیلی از کسانی که گام‌های اول‌شان را در عمار برداشتند بعدها به‌صورت حرفه‌ای وارد فیلمسازی شدند و الان به شکلی حرفه‌ای مستندسازی می‌کنند اما آنچه دردآور است مهجوریت این جشنواره است.

طی سال‌هایی که این جشنواره برگزار می‌شود متولیان فرهنگی کشور ارزش چندانی برای آن قائل نشدند. آنها فکر می‌کنند این جشنواره هیاتی برگزار می‌شود؛ با این ذهنیت که هیاتی برگزار شدن به معنای بی‌نظم و بی‌قاعده برگزار شدن است! در حالی‌که جشنواره عمار، جشنواره‌ای بسیار حرفه‌ای است. این جشنواره خیلی غریبانه برگزار می‌شود که امیدوارم این نقیصه برطرف شود. امیدوارم فقدان نادر طالب‌زاده باعث کم‌رنگی اهدافی که او از تاسیس این جشنواره داشت، نشود. عمار، فرصتی برای مسئولان فرهنگی کشور است که آن را رصد کنند و بستری درست و وسیع برای استعدادهایی که جدی گرفته نمی‌شوند، فراهم آورند.

رضا برجی
مستندساز و عکاس

یادداشت

مانیفست دفاع از حقوق زن

دیدار جمعی از بانوان فرهیخته کشور با رهبر انقلاب پس از برجسته شدن موضوع زن در جامعه در پس حوادث اخیر، ناگفته‌هایی در فرامتن این بیانات دارد. ناگفته‌هایی که اگر به‌خوبی به آن پرداخته شود، می‌شود آن را نوعی مانیفست دفاع از حقوق زن توصیف کرد.

درواقع با فرونشستن غبار جوسازی‌های سیاسی حول محور حقوق زن، رهبر انقلاب در مقام گفتمان‌سازی در ذیل کلان‌گفتمان انقلاب اسلامی، به یادآوری نکاتی می‌پردازد که خود معنابخش بسیاری از دال‌های شناور در ساخت حکمرانی است.

صراحت رهبر انقلاب بر این‌که مقوله حجاب یک حجت شرعی و ضرورتی غیرقابل انکار است، خود نشان از آن دارد که در نگاه رهبر انقلاب، نمی‌توان از اجرای یک حکم قطعی شرعی کوتاه آمد و با فشار سیاسی و جهت‌گیری‌های رسانه‌ای، در توجیه به رعایت این واجب شرعی سستی به خرج داد. با این حال رعایت این فرضیه به معنی اتهام‌زنی و برداشت‌های دگماتیستی از مسأله حجاب نیست و نمی‌توان با انگ زدن به زنان و دخترانی که به تعبیر معظم‌له، ضعیف‌الحجاب هستند، آنها را از دایره نیروهای حامی انقلاب اسلامی بیرون کرد.

این نگاه حکیمانه، نفی همه دیدگاه‌های افراطی و تفریطی است که یا از حجاب تابلویی جناحی و سیاسی می‌سازد یا آن را موضوعی خارج از اولویت‌های حاکمیتی تلقی می‌کند. رهبر انقلاب همچنین در فراز دیگری از این بیانات راهبردی، به مسأله نقش آفرینی زنان در فرآیند تصمیم‌سازی در کشور اشاره کردند و به این ترتیب به مدیران اجرایی این پیام را دادند که باید کاستی‌ها در زمینه استفاده نکردن از زنان نخیه را جبران کرد.

این نقدی آشکار به همه دولت‌هاست که در سال‌های پس از پیروزی انقلاب در استفاده از ظرفیت زنان نخیه سستی به خرج دادند و نتوانستند از این توان که پس از پیروزی انقلاب و با رشد علمی جامعه زنان در کشور تقویت شده بود، به‌خوبی استفاده کنند. در این سخنرانی، رهبر انقلاب یک‌بار دیگر به نقد جامع نگاه کالایی غرب به مقوله زن پرداختند و یادآوری کردند آنچه با عنوان دلسوزی برای زن در رسانه‌های ذیل تمدن ماتریالیستی غرب مطرح می‌شود، نوعی تئوریزه کردن نگاه مردسالارانه‌ای است که می‌خواهد زن را از جایگاه اصلی خود جدا و به خادمی برای پاسخ به نیازهای مردانه تبدیل کند.

تبیین نگاه عدالت‌محور به زن در اسلام، گفتمانی در برابر رویکرد زن‌ستیز غربی است که در آن، حقوق زن همخوان با جایگاه و نقش‌های خانواده محور ترسیم می‌شود.

به این ترتیب، در منظومه فکری رهبر انقلاب که می‌توان آن را توصیه‌های پدرانه‌ای برای دختران ایران نامید، نباید در برابر هجمه غربی به زن و تهی شدن زنانگی از معنا و فروگاستن آن به مفهوم زنانگی منفعل بود، بلکه با دیدی تبیینی، باید به دفاع از حقوق و جایگاه زن پرداخت و هم‌زمان، کاستی‌هایی را که باعث سوءاستفاده مدعیان می‌شود، برطرف کرد.

روشن است همه‌ها به حکومت اسلامی به نام حقوق زن، با هدف رادیکالیزه کردن تاکتیکی، استراتژیک و پنهان‌جویی‌های بیشتر صورت می‌گیرد. حال آن‌که تا مل در بیانات رهبر انقلاب، حکایت از آن دارد که در افق تمدن اسلامی، نه تنها زنان نقشی محوری دارند، بلکه پاسداری مقام زن در جامعه اسلامی، نقاب از چهره نظام مردسالارانه‌ای که می‌خواهد معنای زن را استحاله کند، خواهد انداخت.

حالا حجت برمدبران و برنامه‌ریزان فرهنگی تمام است و انتظار می‌رود همه دستگاه‌های اجرایی، نخبگان و فرهیختگان، با توجه به خطوط ارائه شده در بیانات رهبر انقلاب، برنامه‌های کارآمدی را طراحی و اجرا کنند که به جای حاشیه‌سازی و ایجاد نارضایتی، جایگاه اصیل زن در سپهر اندیشه‌ای تمدن نوین اسلامی را بازنمایی کند.